

وسه متن کوتاه دیگر

پس و عیسی

خورجو آگامین | کیوان طهماز بیان

www.ketab.ir

سرشناسه | آگامبن، جورجو، ۱۹۴۲ - م. | Agamben, Giorgio
 عنوان و نام پدیدآور | پیلاتس و عیسی، و سه متن کوتاه دیگر
 نوشته جورجو آگامبن؛ ترجمه کیوان طهماسبیان.
 مشخصات نشر | تهران: نشر گمان، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری | ۱۰۸ ص؛ ۱۱×۱۷ س.م.
 شابک | 978-600-7289-20-4

وضعیت فهرست نویسی | فیپا
 یادداشت | اصل کتاب حاضر به ایتالیایی است و اب حاضر از متن انگلیسی آن
 با عنوان "Pilate and Jesus, 2015" و نیز ایتالیایی، به فارسی برگردانده شده است.

یادداشت | عنوان اصلی: Pilato e Gesù.
 یادداشت | کتابنامه: ص. ۸۰-۸۱.

موضوع | پیلاتس، قرن ۱ م.
 موضوع | Pilatus Pontifex, active 1st century

موضوع | عیسی مسیح - محاکمه
 موضوع | عیسی مسیح - تبلیغ

شناسه افزوده | طهماسبیان، کیوان، ۱۳۵۸ - مترجم
 رده بندی کنگره | ۲۹۴ / ۹۱۷ پ / BS۲۵۲۰

رده بندی دیویی | ۲۲۰ / ۹۵۴
 شماره کتابخانه ملی | ۳۹۰۹۶۰۴

پیلاطس و عیسی (و سه متن کوتاه دیگر)
جورجو آگامبن | کیوان طهماسبیان |

مدیر هنری و طراح جلد | محمود منفرد |
نظارت فنی و چاپ | حمیدرضا صبوری |
حروفنگاری | ک. ط. |

صفحه آرایی | نیکو شایگان |
لیتوگرافی | امین گرافیک |
چاپ و صحافی | سپیدار |

شابک | 978-600-7289-20-4 |

چاپ اول | ۱۳۹۵ |
شمارگان | ۱۱۰۰ جلد |
قیمت | ۱۱۰۰۰ تومان |

تلفن | ۷۷۱۸۳۴۴۱ |
ایمیل | info@mahdipub.com |
سایت | www.gorban-pub.com |

❖ فهرست

- ۹ گزارش مترجم
۱۵ باطرس و عیسی
۶۳ تعلیمات
۷۷ کتابخانه
۸۱ ایده‌ی «چیز»
۸۱ روز داوری
۱۷ آنچه نمی‌توانیم کرد

✦ گزارش مترجم ✦

ترجمه‌ی فارسی پیلطس و عیسی، جستار جورجو آگامبن که در ۲۰۱۳ به صورت کتابچه‌ی ۷۲ صفحه‌ای انتشارات نوتته تمپو به زبان ایتالیایی درآمد، برای مترجم بخشی از تمرین‌ها در ترجمه‌ی متن نظری بود که قبلاً با ایده‌ی نشر آگامبن و چند نفر کرناه پراکنده از او مثل روز داوری و آنچه نمی‌توانیم کرد آغاز شده بود. نمونه‌ای از این قطعات در پیوست ترجمه آمده است. منظور از تمرین‌ها در اینجا حرکت در محدوده‌ای لفظانی از خلال شبکه و الگوی ظریفی است که در بطن ساختار زبانی و تحوّل متنی آن ظاهر می‌شود. پس «وفاداری» نه صرفاً چنان انتقال موبه‌موی محتوا - که وظیفه‌ی بدیهی هر ترجمه و به مثابه‌ی «شهادت به حقیقت»ی است که

از هر متهم در محاکمه انتظار می‌رود- که نیز چنان روشن کردن جغرافیای مادی متن اصل در نظر گرفته شده است. به عبارت دیگر نه فقط ترجمه‌ی ایده که شکل‌گیری آن ایده نیز مد نظر بوده.

پس ابتدا نسخه‌ای فارسی فراهم شد از ترجمه‌ی انگلیسی آدام کوتسکه (۱۹۵۵، ۲، نشر دانشگاهی استنفورد) و سپس در نوبت‌های مکرر سراسر و لفظاً به لفظ با اصل ایتالیایی منطبق و بازنویسی شد. در بازخوانی متن فارسی ترجیح داده شد که ارجاعات متعدد آگامبن به عبارات لایبن و یونانر آلمانی- که در متن ایتالیایی بسیار طبیعی می‌نمایند- هم به پانویس صفحات منتقل شوند تا یکدستی متن فارسی به هم نخورد و حال خواندن نگردد. توجه به پانویس‌ها از آن رو ضروری به نظر می‌رسد که همان آن خواننده می‌تواند شبکه‌ی لفظانی در جریان متن را به دست می‌آورد. شبکه‌های اصلی این جغرافیای متنی که در پانویس‌ها برای خواننده علامت شده است عبارتند از:

الف. گرد آمدن معانی «حکم» و «داوری» و «قضاوت» و «قضا» و

«بحران» در کلمه‌ی کریسیس (krisis) و نیز مشتقات آن؛

ب. تصمیم‌ناپذیری مترجم در مورد معادلی «قاطع» و یکسان برای

کلمه‌ی بنیادین و مکرر متن، decisivo/decisive، که بر حسب نسبی که

از *decidere* لاتین می‌برد نه فقط در لفظ به «قطع» و «برش» می‌رسد بلکه به موقعیت‌هایی اشاره می‌کند که در گوهر خود «تصمیم‌ناک»، «تصمیم‌زا» یا به قول متداول «تعیین‌کننده» اند. در این باره خواننده می‌تواند نیم‌نگاهی کند به ربط این عبارت به لحظه‌ی تصمیم‌گیری (*momento decisivo/decisive moment*) در عکاسی - چنان که در «روز داری» آلمانی پرداخته شده؛ و نیز به ربط آن با تروما/زخم چنان تجربه‌ی قابل و بنی و تصمیم‌ناک (*esperienza decisiva/decisive*) *experience* (تجربه) در موازیه با «چیز» زبان - چنان که قبلاً در نخستین قطعه‌ی ایده‌ی نشر «ا» کرده بود؛

ج. سپس توجه به خطی که *consuetudo* در معنای «تسلیم» و «سپردن» و «سپارش» را، در نگاه آگامبن مربوط به *tradizione* و *paradosis* در معنای «سفارش» و «سنت» می‌کند. سر د متضاد دست به دست شدنی هستند که حتّاً در متن آگامبن می‌تواند با «تحرش» بیان شود - نه فقط به معنی «از حالی به حال دیگر گردیدن» که در سوال مسیح در جسم و جسمیت یافتن کلمه؛

د. در نهایت، ملاحظه‌ی دشواری یافتن معادلی رایج برای لغت مختار *piano* که دقیقاً معانی *plan* و *plane* انگلیسی - همگی مشتق از *planus* لاتین - را شامل می‌شود، یعنی هم «طرح» و «نقشه»، و هم «سطح» و «شأن» و «ساحت».

هم‌چنین می‌توان در نظر داشت که کتاب در ساختمان خود دچار
 دوپارگی و ترکی است که شکل ضروری ایده‌ی آگامبن را می‌سازد؛
 کتاب مشتمل بر متن پیلطس و عیسی است به الحاق ۷ حاشیه‌نویسی
 گردآمده در بخش «تعلیقات». نقطه‌ی آغاز و سنگ‌بنای متن، کلمه‌ی
 سیمبول، در واقع رمز این ساختار دوباره محسوب می‌شود که در
 اصل و نیمه‌ی خود از ترکیب یونانی *sym+bole* به دست می‌آید
 (لفظاً به معنی «هم جفت شدن»، «به هم خوردن/آمدن») و به
 نیمه‌ای از یک شیء (نکته (مثل مهر) اطلاق می‌شد که جفت
 شدن آن با نیمه‌ی دیگرش، وندای علامت و «رمز» شناسایی میان
 دارندگان به شمار می‌رفت. در آن روز، تقادنامه‌ی نیقیه را سیمبولون
 می‌خواندند که به منزله‌ی شعار اعتقاد سیمبلیان رمز تشخیص
 آنها از پاگان‌ها بود. اما سیمبولونی آگامبن در این متن
 می‌پردازد حاصل جفت شدن، به هم خوردن و صاف می‌است که در
 عنوان کتاب قبلاً خبر داده شده. در پرتو این مشاهده به ساختار
 هر «رمز» و هر «نماد» مبتنی بر اصل «جانشینی» و «نیابت» است،
 در مواجهه‌ی بنیادین متن فشرده‌ی آگامبن میان پیلطس و عیسی،
 میان نمایندگان سلطنت زمینی و آسمانی، خواننده سطح دیگری
 از متن را در ترک موجود در ساختمان کتاب و برش تعمّدی آن به
 «متن» و «حواشی»، و نیز در رمز تقاطع «صلیب» که پایان‌بخش

«متن» است، تجربه خواهد کرد.

ضمن صورت‌بندی این تقاطع و برش، آگامبن به سرشت بنیادین
ها زندگی به مثابه‌ی جریان مداوم ولی محدود «تصمیم»‌ها و
«بریدن»‌ها می‌پردازد. به گمان مترجم، در این رساله‌ی کوچک در
باب تصمیم آگامبن به سویه‌ای اجرایی - و نه صرفاً اخلاقی - از
تصمیم‌گیری نمی‌کند که ضمن آن هر تصمیم - فارغ از درست
و غلطی آن که متبیری نیست - تا بدانجا مشروع شمرده می‌شود
که همچون یگانه تصمیم درفتد شود - یعنی تصمیم را چنان گرفتن
که گویا هیچ تصمیم دیگری وجود نداشته - و گرنه چیزی جز دلدل
و تردید نیست. اگر نقطه‌ی تعاطل و فصل مشترک زندگی و ترجمه
دست و پا زدن در سیل امکان‌ها و تصمیم است، پیلاتس و عیسی
را شاید بتوان در حکم تمثیلی از «سر» ترجمه نیز خواند.

س. ط

تابستان ۱۳۹۴